

Vergaderdata VON-bestuur

Zoals je waarschijnlijk wel weet, zijn de bestuursvergaderingen van de VON voor ieder VON-lid toegankelijk. Daarom volgt hier een overzichtje van de vergaderdata:

zaterdag 12 december 1981 in Amsterdam

donderdag 21 januari 1982 ('s avonds)

zaterdag 20 februari (overdag)

donderdag 11 maart

zaterdag 1 mei

donderdag 10 juni

Activiteitenplan 1982

Op de ledenvergadering van mei 1980 is voor vier jaar een beleidsnota vastgesteld (zie *Moer* 1980/2). En bovendien is toen besloten jaarlijks een activiteitenplan op te stellen. Voor 1981 gebeurde dat in de november-ledenvergadering (zie *Moer* 1980/6). Dit plan wordt in mei 1982 op zijn uitvoering geëvalueerd.

Op dit moment moeten we het activiteitenplan voor 1982 vaststellen, aan de hand van het volgende bestuursvoorstel. Dit voorstel is aan de orde gekomen in de ledenvergadering van november jl. Een verslag hiervan komt in *Moer* 1982/1.

Als prioriteiten voor VON-activiteiten in 1982 zien we de volgende punten:

- 1 Taal in de nieuwe basisschool
- 2 Aansluiting basisonderwijs – voortgezet onderwijs

3 Vergroting zorgbreedte

4 Standaardtaal – milieutaal.

1 Taal in de nieuwe basisschool

De integratie van kleuter- en lagere scholen vindt zeer binnenkort plaats. Scholen zijn bezig met schoolwerkplanontwikkeling; leraren bereiden zich voor in applicatiecursussen en IVB-cursussen; de Stichting Leerplanontwikkeling en de Begeleidingsdiensten in de regio's bieden eerste hulp.

De VON heeft zijn zorgen over de ontwikkelingen: Vaak krijgt slechts de technische kant van het taalonderwijs eenzijdig de aandacht. En zo er al aandacht is voor bijvoorbeeld thematisch werken, creativiteitsonderwijs, e.d., dan is de geboden hulp voor de leraren veel te theoretisch.

Wat wij willen, is laten zien hoe teams al worstelend en 'fouten' makend op weg zijn naar een VONnig soort taalonderwijs. We denken dat te doen door:

1.1 In publikaties kritiek te uiten op slechte adviezen (bijvoorbeeld op sommige publikaties van de Projectgroep Leerplanontwikkeling Basisschool). En dat niet alleen in *Moer*, maar ook in bladen buiten de vereniging.

1.2 Door op conferenties en regionale themadagen (via de regionale werkgroepen) mensen uit de praktijk in contact te brengen met een schoolteam dat oplossingen heeft gevonden.

1.3 Door in publikaties te verwijzen naar zinvolle informatie van anderen.

1.4 Door invloed uit te oefenen op de nieuwe opleidingen.

2 Aansluiting basisonderwijs – voortgezet onderwijs

Het gat tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs dreigt steeds groter te worden, zeker nu er in het basisonderwijs toch duidelijke vernieuwingen van het taalonderwijs aanwijsbaar zijn. De overgang lijkt voor kinderen steeds problematischer, vooral voor die kinderen die een niet al te schoolse benadering in het basisonderwijs hebben meegemaakt en plots in een leerfabriek terecht komen.

Bovendien vinden de pogingen van leraren om wat te doen aan de inhoudelijke aansluitingsproblemen vooral plaats – ook hier weer – op technisch vlak.

De VON wil een begin maken met de problematisering van deze situatie door:

- 2.1 Groepen op te zoeken die bezig zijn met de aansluitingsproblematiek.
- 2.2 Bekendheid te geven aan werkwijzen die ten voorbeeld kunnen dienen.
- 2.3 Regionale werkgroepjes op te starten.
- 2.4 Stimulering van kennis over basisonderwijs op de lerarenopleiding.

3 Vergroting zorgbreedte

De laatste tijd is er meer aandacht gekomen voor kinderen die met speciale moeilijkheden te kampen hebben (en ook voor volwassenen die niet of nauwelijks kunnen lezen of schrijven). Er is onder het modewoord *Zorgbreedte* een streven gekomen om meer kinderen in het gewone onderwijs te houden door het onderwijs meer op de bijzondere situatie van die kinderen toe te snijden. Hoewel veel van de oplossingsmogelijkheden juist op taal worden toegespitst, heeft de VON zich op dit terrein nog niet uitvoerig geweed. Toch is dat nodig, omdat wellicht anders de problematiek te sterk als ‘taaltechnisch’ wordt aangepakt. En ook omdat wellicht een beperking van *Zorgbreedte* ontstaat tot orthodidactische aspecten.

De VON wil proberen:

- 3.1 Meer bekendheid te geven aan deze problematiek middels publikaties.
- 3.2 Discussies los te weken over verschillen in aanpak door het organiseren van een themadag en door publikaties.

4 Standaardtaal – milieutaal

De schooltaal/thuistaalproblematiek is van oudsher een typisch VON-onderwerp geweest. Maar de activiteiten in de richting van de praktijk lijken wat weggeëbd. Daar willen we wat aan gaan doen, temeer daar onze zustervereniging ons heeft gewezen op de specifieke moeilijkheden in België op dit gebied.

We stellen ons voor:

- 4.1 Om samen met VON-België een conferentie voor te bereiden om overzicht te krijgen over deze problematiek.
- 4.2 Publikaties te verzorgen over taalbeschouwing met betrekking tot milieutaal.
- 4.3 Via regionale werkgroepen kennis over schooltaal/thuistaal-problematiek door te geven.

Het aannemen van dit activiteitenplan voor 1982 betekent nog niet dat we met de activiteiten van 1981 stoppen.

De conferentie nieuwe stijl april 1982

De plannen voor de conferentie beginnen vastere vormen aan te nemen. We hebben wederom een aantal mensen uit de dagelijkse onderwijspraktijk bereid gevonden om op de conferentie van hun praktijkervaringen te vertellen en mee te werken aan verdere stroomactiviteiten.

In de eerste *Moer* van het nieuwe jaar zul je een aanmeldingsformulier aantreffen. Als je aan de conferentie wilt deelnemen, dan zul je er vlug bij moeten zijn, want ook wat conferentieoord betreft, moeten we het met wat minder ruimte stellen.

Wil je meer weten? Bel of schrijf naar Reina van Ballegooijen, Nieuwpoortslaan 172, 1815 LS Alkmaar, tel. 072 – 121952.

Regionalisering

In januari is de VON gestart met het opzetten van werk- en steungroepen.

Op 19 september is er een bijeenkomst geweest in Zeist. Een verslag van deze dag is hierna opgenomen. Er was een redelijke opkomst.

We hebben op deze dag ook de regionaliseringsplannen uiteengezet.

Deze houden onder meer in:

- dat het ledenbestand van de VON is uitgesplitst in de volgende regio’s:

	postcode
1 Noord	78 92 93 t/m 99
2 Friesland	84 t/m 91
3 Zwolle	77 t/m 83
4 Enschede	71 t/m 76
5 Nijmegen	65
6 Arnhem	66 t/m 70
7 Maastricht	61 t/m 64
8 Venlo	57 t/m 60
9 Eindhoven	54 t/m 56
10 Tilburg	50 t/m 53
11 Breda	46 t/m 49
12 Middelburg	43 t/m 45
13 Dordrecht	29 t/m 33
14 Utrecht	34 35 36 40 41 42
15 Zeist	37 38 39
16 Leiden	22 t/m 24
17 Haarlem	1971 t/m 21
	eventueel met Leiden
18 Den Haag	25 t/m 27

19 Alkmaar 1440 t/m 1970
20 Amsterdam 11 t/m 1439

- dat ieder die in zijn/haar regio een avond over een bepaald ('VONnig') aspect van moeder-taalonderwijs aan de orde wil stellen alle medewerking krijgt ten aanzien van de invulling van die avond mits hij of zij de beschikking heeft over een ruimte (school of iets dergelijks).

Graag contact opnemen met Gerrit Reitsma, tel. 050 — 254497.

Tot nu toe zijn de volgende avonden opgezet:

29 oktober in Hengelo
over thematisch taalonderwijs

17 november in Alkmaar, Pedagogische Academie, Nassauplein 10
over: hoe creëer je zinvolle taalgebruikssituaties? hoe start ik een thema? kan ik als leerkracht alleen starten?
aanvang 8 uur.

18 november in Zwolle, in een zaal van Hotel Wientjes, tegenover het station
over thematisch taalonderwijs in het voortgezet onderwijs
aanvang 8 uur.

23 november in Ederveen, Krommeweg 9 (regio Zeist)
over het opzetten van een thema en uitwisseling van materialen.

In december en januari starten we in samenwerking met de Freinetbewegingen in Nederland (Delft en Amsterdam) met het houden van een aantal bijeenkomsten over de Freinetbeweging in de regio's Zeist, Utrecht, Nijmegen, Alkmaar, Breda, Leeuwarden en eventueel Amsterdam.

Wil je meer weten over de regionalisering? Bel dan Gerrit Reitsma, M. Emantslaan 7, 9721 TK Groningen, tel. 050 — 254497.

Verslag startdag regionale werkgroepen 19-9-81

1 thematisch (taal)onderwijs basisschool, werken met teksten

Jules Bijvoet opende de bijeenkomst met een uitvoerige uiteenzetting over de manier van werken op de school, die hij begeleidt. Die school (in Heemstede) houdt zich vooral bezig met het lees-onderwijs. Zij zien dan lezen als functioneel onderdeel van taal. Het schoolteam is uitgegaan van begrijpend/kritisch lezen. Voor deze leesvorm hebben zij een leerlijn opgezet met daarin een instructie-moment en een oefen-moment. De oefenstof kan door de leerlingen individueel worden verwerkt door middel van opdrachtkaarten. De volgende stap is dat de kennis opgedaan binnen de leerlijn (het cursorische element) toegepast gaat worden in het werken met thema's.

Vervolgens hebben we gekeken naar een film van het innovatieproject Amsterdam. In deze film kon je zien hoe ze in Amsterdam poogden vorm te geven aan de integratie-gedachte en het werken met thema's.

In het laatste onderdeel van die dag vertelden twee enthousiaste mensen over het werken met teksten in het Freinetonderwijs. Tot slot hebben we hun werkwijze zelf uitgeprobeerd.

2 Gericht Schrijven

Dit groepje heeft zich voornamelijk bezig gehouden met de problemen rondom het introduceren van Gericht Schrijven bij collega's en hoe je kunt komen tot een bruikbaar beoordelingsschema.

3 Thematisch onderwijs in het v.o.

Onder leiding van Ron Plattel heeft deze groep een aantal suggesties geïnventariseerd om daar verder aan te werken in een eerste regionale bijeenkomst. Hieronder volgt een overzichtje van de suggesties:

- a een gesprek over de keuze voor t.o. (het 'waarom');
- b de latitudinaliteit van t.o. benadrukken;
- c lessenmateriaal aanbieden;
- d de deelnemers van tevoren informeren over t.o. door de artikelen van Plattel te vermenigvuldigen en te verspreiden;
- e ruim van tevoren uitnodigingen versturen;
- f de deelnemers confronteren met een praktisch verhaal van een schoolteam waar 'het' al gebeurt.

NOG AANWEZIGE UITGAVEN VAN DE VON

Het Beste uit Moer 69-78

Een ideale verzameling artikelen over moedertaalonderwijs

Prijs per stuk f 18,-

Ik lig er niet wakker van

Een boek over de praktijk van onderwijsvernieuwing in het lager beroepsonderwijs

Prijs per stuk f 10,-; per 5 stuks f 40,-

De volgende nummers van Moer van voorgaande jaren

(Tot en met jaargang '78 bedraagt de prijs per stuk f 5,50; per 6 stuks f 27,50)

73-1	Toetsen in de onderwijspraktijk
75-3	Kongres 1975
75-4	Lezen
75-5	Schoolboeken en proefwerken
75-6	Literatuur en Lektuur
76-2	Thema didaktische handleidingen
76-3	Moedertaalonderwijs en toch geen Nederlands
76-4	Veranderingen bij het lbo
76-5	Taalonderwijs — projectonderwijs
76-6	Dialekt en School
77-4	VON kongres 1977
77-5	Over de VON zelf — Schoolkranten — Leesonderwijs — de CMM —
Eindexamen Nederlands
77-6	Groepswerk
78-1	Over de VON en MOER — Luisteren — Gedichten maken op school
78-2	Schooltaal-thuistaal — Kleuteronderwijs in de knel? — LBO blijft
zorgenkind — MAVO-examen tekstverklaring — Open School
78-3	Leerlingen aan het woord — Naar een beter LBO — Open School — De
VON en de regio — Is luisteren te toetsen?
78-4	Nederlands als vreemde voertaal
78-5	De Groninger taalbakkerij — Sectieperikelen — Experiment als eind-
examen — normale functionaliteit
78-6	Leerplanontwikkeling ... heb je er in de klas wat aan?

De nummers van Moer vanaf 1979 kosten per stuk f 8,-

79-1	Adviezen voor een gevorderd leraar - Grammatica-onderwijs — Een tien
voor taal — Open School, schoolse school |
|------|--|

lees door op de volgende pagina

- 79-2 Spellingonderwijs – Toetsingsproblematiek – Leraarspraktijk –
Gespreksvoering – Creatief schrijven
- 79-3 Interactie in de klas
- 79-4 Congres 79
- 80-1 Seksisme in Van Dale – Normaal functioneel onderwijs – Luisteren –
Differentiatie
- 80-2 Beleidsnota 80-81 – Leraarsgedrag – Tekstverklaring – Seksisme in
schoolboeken – Activerend theater
- 80-3 Literatuuronderwijs
- 80-4 Televisie
- 80-5 Krant in de klas – Taalbeschouwingslessen – Normaal functioneel
onderwijs? – Taalverschillen – Rollenspel
- 80-6 Woordblindheid – Aanvankelijk lezen – Kerkrade project –
Jeugdboeken
- 81-1 Schoolkrant – Anderstaligen – Opleiding en nascholing –
Basisonderwijs – Dyslexie / twee reacties
- 81-2 Buitengewoon onderwijs – De Vrije Tekst – Pedagogische Academie –
Krant en drama – Arbeidservaringsleren
- 81-3 Volwasseneneducatie
- 81-4 Integratie kleuter- en lager onderwijs

Schriftelijk bestellen bij de administratie:

Du Perronlaan 60, 1422 CS Uithoorn, tel. 02975 – 67297